

MOST, KTORÝ SPÁJA!

SÉRIA PODUJATÍ NA IPEĽSKOM MOSTE VRBOVKA-ÓRHALOM

HÍD, AMELY ÖSSZEKÖTI! RENDEZVÉNYSOROZAT AZ IPOLYVARBÓ-ÓRHALOM IPOLY-HÍDON
BRIDGE, THAT CONNECTS! SERIES OF EVENTS ON THE VRBOVKA-ÓRHALOM IPEL' BRIDGE

Obec Vrbovka za odbornej pomoci Regi-
onálnej rozvojovej agentúry pre rozvoj re-
giónu Stredného Poiplia získala finančnú
podporu z Medzinárodného vyšehradské-
ho fondu na realizáciu sérii podujatí pri
novom ipeľskom moste, ktorý spája Vr-
bovku a jej okolie s obcou Órhalom. Pre-
chodom cez nový most cestujúci si ušetria
čas a peniaze pri ceste do mesta Balassagy-
armat, Budapešť a smerom na Západné
Slovensko.

V spolupráci s maďarským partnerom
Združenie Za rozvoj kultúry, turizmu a za-
chovania tradícií obce Órhalom (Órhalmi
Falufejlesztő, Hagymányörző, Kulturális
és Idegenforgalmi Egyesület) do konca
tohto roka zorganizujú tri kultúrno-spolo-
čenské akcie.

Ako je všeobecne známe, v minulosti exis-
tovalo 47 mostov spájajúcich pravý a ľavý
breh rieky Ipel'. Začiatkom 19. storočia bol
medzi obcami Vrbovka a Órhalom po-
stavený most pre chodcov, ktorý sa neskôr
nahradil dreveným mostom vhodným pre
cestnú dopravu. Takto to fungovalo až do
jeho zničenia počas druhej svetovej vojny.
Obyvatelia regiónu takmer 80 rokov čakali
na znovuzrodenie ipeľského mosta. Nové
mostné prepojenie s pomenovaním Szent-
Iványiho most bol slávnostne odovzdaný 1.
decembra 2023. Cezhraničný most vytvára

(Pokračovanie na str. 3)

THE PROJECT IS CO-FINANCED BY THE GOVERNMENTS OF CZECHIA, HUNGARY, POLAND AND SLOVAKIA THROUGH
VISEGRAD GRANTS FROM THE INTERNATIONAL VISEGRAD FUND.
THE MISSION OF THE FUND IS TO ADVANCE IDEAS FOR SUSTAINABLE REGIONAL COOPERATION IN CENTRAL EUROPE.
WWW.VISEGRADFUND.ORG

• Visegrad Fund

(Dokončenie zo str. 2)

nové príležitosti spolupráce nielen dotknutých obcí, ale aj celého regiónu. Dôležitou výzvou v súčasnosti je preskúmať a zadefinovať možnosti nových kooperácií hlavne v oblasti posilnenia spoločnej kultúry a identity.

Zámerom projektu je realizácia aktivít, ktoré podporujú vzájomné využívanie ponuky na opačných stranách hranice, výmenu skúseností, identifikovanie, zachovanie a šírenie spoločných hodnôt.

Ako prvý z podujatí sa uskutočnil tzv. „Cezhraničný jarmok“. História zorganizovania cezhraničných jarmokov siaha až do roku 2012, keď po odovzdaní prvých dvoch ipeľských mostov, poslaním podujatia bola podpora výstavby ďalších cezhraničných premostení v našom regióne. Pri poslednom podujatí v roku 2015 sa organizátori zhodli, že nasledujúci cezhraničný jarmok sa bude konať na novopostavenom moste. V roku 2024 sa tento sen stal skutočnosťou. Cezhraničný jarmok, cieľmi ktorého je prezentovať spoločné kultúrne a historické dedičstvo, ponúknuť nové kultúrne, vzdelávacie, voľno časové a komunitné programy, sa konali v júni t.r. vo forme celodenného kultúrneho programu.

Podujatie sa začalo slávnostnou svätou omšou v miestnom rímskokatolíckom kostole Najsvätejšej trojice, v krypte ktorého je pochovaná historická osobnosť Ferenc Szent-Iványi, po ktorom je nový most pomenovaný. Na oddychovej ploche pri moste samospráva vytvorila dôstojné miesto pre umiestnenie sochy sv. Jána Nepomuckého, patróna a ochrancu pri prírodných pohromách a povodniach, ako výraz vďaka za výstavbu mosta. Po slávnostných príhovoroch a posvätení mosta došlo k odhaleniu sochy pomocou starostu obce Marcela Fagyasa a jej posvätenia miestnym farárom Mgr. Dušanom Rončákom. Potom Mária Lörincz, riaditeľka RRA Za rozvoj Stredného Poipolia, Peter Juhász, podpredseda BBSK a Marcel Fagyas, starosta obce Vrbovka uložili do podstavca sochy časovú kapsulu. Tá bude v prípade otvorenia budúcim generáciám vypovedať o súčasnom

živote ľudí, žijúcich na tomto území.

Do cezhraničného jarmoku sa rovnako zapojili miestni obyvatelia a občania z obce Ŕhalom i celého regiónu. Popri ceste od mosta, smerom ku kultúrneho domu, organizátori vytvorili päť výstavných stanovišť, na ktorých sa záujemcovia oboznámili s miestnymi tradíciami, krojom, tradičnými remeslami, a taktiež mohli ochutnať aj historické pokrmy našich predkov. Všetko sa to dialo za zvukov hudby a spevu vystupujúcich folklórnych skupín. Atmosféru historických trhov spestrili umelci na chodúľoch, ktorí viedli celý sprievod a aktívne zapájali divákov do diania. Najmladších účastníkov čakalo v amfiteátri bábkové divadlo. Účastníci podujatia za pomoci tradičných remeselníkov a milovníkov historických činností si mohli vyskúšať používanie tradičného biča a v rámci tvorivých dielní sa oboznámili s ľudovými remeslami. Milovníci hudby si neskôr mohli vyskúšať aj bubnovanie na dobových nástrojoch. Pozvanie na podujatie prijali aj naši českí priatelia z obce Vlachova Lhota, ktorí prišli v tradičných krojoch a v rámci programu prezentovali ľudovú kultúru Valachov.

Vo večerných hodinách divákov očarili účinkujúci s ohňovou show. O kvalitnú zábavu sa následne postarala budapeštianska hudobná skupina Hashtag Party Band.

Za úspešné zvládnutie tohto náročného programu patrí veľké poďakovanie nielen vedeniu, zamestnancom samosprávy a maďarskému partnerovi, ale aj samotným obyvateľom obce Vrbovka a Ŕhalom, ktorí sa aktívne zapájali do prípravy a realizácie podujatia. Partnerov projektu už čaká ďalšia úloha – zorganizovať nasledujúce podujatie. Plánovaná študijná cesta sa bude realizovať so zámerom lepšie spoznať život a pôsobenie historickej osobnosti Ferenc Szent-Iványiho (1731-1823), po ktorom je most pomenovaný. Ferenc Szent-Iványi pochádzal z Liptova, ale dlhé roky žil vo

Vrbovke, pričom vlastnil aj pozemky v katastri obce Ŕhalom. V roku 1769 bol prvým podžupanom Novohradskej stolice, následne županom Šarišskej a Abovskej stolice (1785) a v roku 1802 sa stal krajiniským sudcom. V roku 1797 dal postaviť kostol vo Vrbovke. Študijná cesta má prispieť k spoznaniu života a pôsobenia historickej osobnosti partnerských obcí, a zároveň aj k posilneniu spoločnej identity.

Posledné podujatie podporené Vyšehradským fondom sa bude podľa plánov realizovať koncom leta. Jedná sa o tradičné podujatie s názvom „Rozlúčka s letom“, cieľom ktorého je zážitkovým spôsobom predstaviť ľudové tradície, tradičné kroje, ktoré sú totožné v obidvoch dedinách, prezentovať miestnu gastronómiu, propagovať zabudnuté povolania a propagovať tradičný, k prírode blízky spôsob života.

Rozlúčka s letom je sice v tomto roku posledným podujatím, no Obec Vrbovka, Regionálna rozvojová agentúra pre rozvoj regiónu Stredného Poipolia a maďarský partner Združenie Za rozvoj kultúry, turizmu a zachovania tradícií obce Ŕhalom spoločne veria, že podobné zaujímavé podujatia pripravia pre svojich obyvateľov aj v roku 2025. Už teraz títo organizátori uvažujú, čím a ako ozvláštnia ďalšie medzinárodné podujatia, ktorých latku kvality si sami postavili vysoko.

Mgr. MÁRIA LÖRINCZ, riaditeľka RRA Za rozvoj Stredného Poipolia

Tento projekt spolufinancujú vlády Česka, Maďarska, Poľska a Slovenska prostredníctvom vyšehradských grantov z Medzinárodného vyšehradského fondu. Poslaním fondu je podporovať myšlienky udržateľnej regionálnej spolupráce v strednej Európe. www.visegradfund.org